

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Egyesült, nemzeti, keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.
Előfizetési árak: egész évre 80 K, félévre 40 K,
negyedévre 20 K, egy óra 8 K. Egyes szám ára 1 K.

Ideigl. felelős szerkesztő:
ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség
hivatalos lapja.
Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

„Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.“

Szemle.

A szeszről lesz szó! A szeszről, amellyel hosszú-hosszú időn keresztül a zsidók szeszelték be nekünk. Egy újabb szeszmanipulációról, amelynek szereplője ismét csak „zsidó!“ Hát ki is lehetne! A szesz szintén az ő specialitásukhoz tartozik. Egyes útvonalakon, hol a köznép egy kissé sűrűben jön, megy, gyárak közelében, hol a munkások kezén egy kis pénz fordul meg, gomba módra jelennek meg a zsidó putikok, homlokukon a csábító felírással: „Bor, sör, pálinka“. Alig található vagyonosabb zsidó, mintek vagyona szerésében a szesz és pálinka nagyobb szerepet ne játszott volna a mérhetően az a sok véres verejték, izzadság, átok és könny, mely egy-egy zsidó nagy vagyon szerzéséhez keresszél részről hozzá ne volna tapadva. Mesterek ebben is. Úgyes gaszembereggel tudnak e téren is kihasználni, kiszélesíteni bennünket. Ugyanis a szesz ára, amely már 110—112 koronára lemorzsolódott, az utóbbi időben hirtelen kezdett emelkedni. Hogyan? Egyszerűen és mégis nagyszerűen! Egy budapesti nagy szeszgyár az általa eladott szeszmenyiségeket titokban néhány koronával nagyobb áron mindig visszavásárolta, úgy hogy a végén literenként 150 koronáig sikerült neki az árakat felhajtani. Vajjon megkapja-e a huszonötöt?

A XIX. század liberálisizmusának egyik krampusa, mumusa volt, hogy mindenkire és mindenre, aki és ami nem parizozott neki, rámondta a vésteszélyes, rettenetes bünt, hazadruláshoz hasonló gonoszsgót, hogy „klerikális“. Célját elérte. Sokan, de sokan voltak, akik inkább behódoltak a mézes-mázos szavú liberálisizmusnak; jaj, csak valahogyan rájuk ne húzzák azt, hogy klerikális. Gyáva félelem vett rájuk erőt Európa zsidó kezébe jutott sajtójának lármás itélőszéke előtt, mely az aggodalmaskodókat maradi gondolkodásúaknak, klerikálisoknak nevezte el. És lám! Ma már a felvilágosodottságról híres franciák sem félnek ettől a szótól. Mert, ha ez azt jelenti, hogy utálattal toljuk vissza a bolsevizmus szarnokságát és mindazt, ami azt elősegíti, akkor a franciák mind szörnyen reakcióssak és klerikálisok. Nem sokat törődnek a szabadelvű sajtóval, amely klerikális szeszélyről papol. Rájöttek, hogy ez csak a kereskedők kávéházában van meg. Tényleg azonban csak mumus, krampusz, amely

től az áltelt szenvedések, megpróbáltatások után sem mi, sem a franciák nem félünk.

Elmentünk sokan, nagyon sokan. Száz halállal, hideggel, hőséggel, faggyal zivatarral, száz ellenséggel dacoltunk, vívtunk, harcoltunk bátran, viléül, hosszú-hosszú éveken keresztül. Nem kérdeztük, nem latolgattuk miért? A király, a hadúr, a legfőbb úr parancsolta és mi mentünk. Mentünk megbosszulni, megbüntetni trónörökösünk gyilkosait. Csak, amikor láttuk, hogy a gyilkosoknak egymásután kelnek pártjára nagynak hitt nemzetek, akkor bámultunk nagyokat. Lehetetlen! Franciák, angolok, oroszok, olaszok mind-mind ellenünk, kik gyilkosokat akarunk megbosszulni. Kezdtek kétségbevonni háborunk igazi célját. Kezdtek belátni, hogy itt hatalmas, titkos erők működnek, amelynek nemzetek csak jütkélabdái, apró, festett fakatonái. Ez a lelkiismeretlen, vérszomjas titkos hatalom a

szabadkőművesség volt és ennek mindenféle faj- és tejtéstvére. Erről az oduban bujkáló rettenetes szervezetről rántotta le a leplet Wichtl Frigyes dr. osztrák nemzeti-gyűlési képviselő. Felsorakoztatta adatait és megállapította, hogy a nagy világégit a szabadkőművesek terveztek és irányították. Kramarz, a fő atyamesterük, a fő-fő gazember dolgozta ki a sarajevói gyilkosságot, Jaurés megölését és Károly román király megmérgezését. Céljuk volt az államformák teljes megsemmisítésével, a szabadkőműves köztársaságon át a zsidó világuralom megalakítása. Előbb azonban az útból el kellett volna még pusztítani nemzetiséget, vallást, hagyományokat, hazafiságot. Ezek elpusztítására legjobb eszkösként ígérkezett a kommunizmus. Hát ránk hozták! Azonban egy kissé csalódtak, mert a keresztény és nemzeti alapon álló világ még idejében észbekapott és elpusztította az egész vörös áradatot.

TÁVIRATOK.

(Saját tudóstitónktól.)

Hol van Károlyi?

Páris, okt. 8.

A Temps tudósítója szerint országunk szélhámosa, gyilkosa, Károlyi Mihály Olaszországba, Genuába menekült. Valószínű azonban, hogy ez csak kombináció. De bárhol van, bármerre csavarog, nyugta ne legyen sehol.

Négy állammal kötöttünk kereskedelmi szerződést.

Budapest, okt. 9.

A kereskedelemügyi miniszter javaslatára több külföldi állammal megindították a tárgyalásokat, hogy gazdasági egyezményt hozzanak létre. A tárgyalások eredménnyel jártak, amennyiben az olaszokkal, osztrákokkal, jugoszlávokkal és svájciakkal sikerült kompenzációs meg egyezést kötni.

Az orosz bolsevizmus végét járja.

Páris, okt. 8.

Vasziliev orosz tábornok, aki a bolsevista uralmat szolgálta, volt Grodnó kormányzója, majd a lengyelek elleni harcokban levassági hadosztályparancsnok, később pedig Litvánián keresztül megszökött, meg van győződve, hogy az egész orosz földművelés csakhamar föl fog lázadni a szovjeturalom ellen. Mihelyt érezni fogják Wrangel sikereit, habozás nélkül azonnal hozzácsatlakoznak. Azt hiszi, hogy egy éven belül a szovjetet polgári köztársaság fogja felváltani.

Általános leszerelés.

Hága, okt. 9.

Brüsszelből jelentik, hogy a konferencia fontos határozatai között szerepel az a háfározott kívánság, hogy az államok hadseregeiket szereljék le, mert így menthető meg a nemzetek a teljes elszegényedéstől.

Kun Béla mérgezője.

Bécs, okt. 8.

Kun Bélát egyik tisztelője, valami Gireth László nevű egyén meg akarta mérgezni. Nem sikerült. E tettéért a bécsi törvényszék perbe fogta és egy hónapi fogságra ítélte, amelyet a vizsgálati fogsággal kitöltöttek vett és így Gireth Lászlót szabadlábra helyezte.

Wrangel tábornok akciója.

Bécs, okt. 8.

Wrangel tábornok már eleve számít arra, hogy a lengyelek és oroszok között létrejön a végleges béke. Ebben az esetben a lengyel kötelékekben harcoló orosz ellenforradalmi csapatok Sawinkow tábornok vezetésével Kírimbe mennek és ott várják be az antant-protectorátusa alatt intenzív koncentrikus támadást az orosz bolsevisták ellen.

Balthazar püspököt kigolyózták.

Debreczen, okt. 8.

A debreczeni kaszinó igazoló bizottsága Balthazar püspököt a diktatúra és a román megszállás alatt tanusított magatartásáért a kebeléből kigolyózták.

Házhelyekről és kisbirtokról.

(Itt a cenzurá 30 sort törölt.)

Attérek első sorban:

a ház helyekről szóló rendelet végrehajtására.

Mi az első teendő?

Először is összeírni a községben a ház hely igénylőket még pedig a következő sorrendben:

1-szor a hadirokkantakat, hadi-özevegycet, hadiárvékat. A hadirokkantak közül azok, akiknek vitézségi érdük van, előnyben részesülnek, tehát már az összeírásnál előbbre kell írni a nevüket és a nevük után odairni, hogy milyen vitézségi érdme van?

2-szor. Utánnak jönnek mezőgazdasággal foglalkozó önállóan kereső férfi földmunkások és törpebirtokosok.

3-szor. Olyan családfe, aki abban a községben illetékes, vagy 10 év óta ott lakik és tisztességes keresete van.

Mi a teendő az összeírás után?

Az összeírottak listáját át kell adni a községi képviselőtestületnek, amely gyűlés keretében újból sorra veszi a listában feltüntetetteket és elbírálja az igényjogosultakat egyenként a következő szempontok szerint: ki kell hagyni a listából.

1-szor azokat, akik nem magyar állampolgárok.

2-szor, akik valamely büntett, vagy vétség miatt, hatósági rendeletek kiadására miatt el voltak ítélve, vagy ilyen dolog miatt ellenük törvényes eljárás folyamatban van.

3-szor, aki a katonai behívásnak nem engedelmesskedett.

4-szer, aki elmebeteg, gyenge elméjű, vagy kiskorú, vagy aki gondnokság alatt van.

5-szor, aki iszákos, szokásos rendbontó, dologkérülő, vagy akitől az ingatlanok karbantartása egyéb alapos okok miatt nem várható. E felett a

községi képviselőtestület titkos szavazással dönt.

Az sem kaphat ház helyet, aki házat, vagy egyéb ingatlanát azért adta el, hogy hatósági uton juthasson ház helyhez, vagy különben is olyan helyzetben van, hogy magán uton is tud ház helyet venni.

Amikor a községi képviselőtestület ezek szerint elbírálja az igényjogosultakat, akkor közösen a ház hely kérelmekkel megállapítja, melyek azok az ingatlanok, amelyek ház helynek alkalmasak?

Mely birtokok vehetők igénybe?

Amennyiben a közegészségnek és a közlekedési viszonyoknak megfelel, ház helyek céljaira igénybe vehetők:

1-szor bármely ingatlan, ha azt a tulajdonosa maga felajánlja.

2-szor az 1914. évi július hó 28. óta vett birtokok, továbbá a vállalatok, egyletek és a büntetettek birtokai.

3-szor bármely nagy birtok, amely az 1884. évi július hó 28. áttól eltelt 30 év alatt került akár vétel, akár árverés útján a jelenlegi tulajdonosának a birtokába.

4-szer olyan közép, vagy kisbirtok, amely 1914. évi július hó 28. óta, ha csak egyetlenegyszer is gazdát cserélt.

5-szor olyan parlagon heverő belsőség, amely kizárólag szántóföldi művelés alatt áll.

Ha valamely községben

— több ingatlan —

van, amelyekből ház hely kihasználható, akkor ezekből a nagybirtokokból csak egyenlő arányban szabad ház helyet elvenni. Vagyis, ha pld. 58 ház helyre van szükség és két nagybirtok van, akkor mindegyikből 29—29 ház hely veendő el. A kikapcsolás olyan mérvű lehet csak, hogy a gazdaság tovább működhesse.

Mely terület mentes a kisajánlás alól?

Nem sajátítható ki ház helynek olyan föld, amelynek tulajdonosa maga is jogosult a ház helyre. Csak nagyon kivételes esetben, mikor már más megoldás teljesen lehetetlen, akkor az ilyen birtok is igénybevehető, de ebben az esetben is a földbirtok rendezőbizottság teljes ülésének a javaslatára. Másképp nem.

Nem sajátítható ki az olyan terület, amely kert, komlóskert, gyümölcsös, szőlő, szőlőtelepítés, faiskola, vagy okszerű szőlőgazdaság folytatásához nélkülözhetetlen.

Mikor vehető igénybe a közép és kisbirtok?

Ha már a fentebb említett birtokrészek közül egyik sem volna alkalmas és ház helyekre feltétlenül nagy szükség van és ha a földbirtokreform kapcsán az illető közép- és kisbirtokosokat előreláthatólag kárpolitai lehet, vagyis amekkorra területet elvennének tőlük ház helyeknek, ugyanakkorát és ugyanolyan minőségűt máshol kaphatnak, ebben az esetben a közép- és kisbirtok is igénybevehető ház helynek, különben pedig nem.

Ármegállapítás.

Amikor az érdekeltek és a képviselőtestület megállapodott a ház helyeknek kihasználható birtokrészben, akkor alkuba bocsájtozik a tulajdonossal. Ha a községi képviselőtestület egyezkedése eredménnyel nem járna, vagy másszóval

nem tudnának megalkudni, akkor a községi képviselőtestület határozattal kéri a földművelésügyi minisztertől a ház helyrendező bizottság kiküldését. All pedig ez a bizottság: egy törvényszéki bíróból, főszolgabíróból, ezenkívül tagja: a gazdasági felügyelő vagy helyettese, továbbá az államépítészeti hivatalnak, a felmérési felügyelőségnek, a kulturmérnöki hivatalnak vagy a földművelésügyi minisztérium műszaki hivatalának kiküldött mérnöke. Végül két gazdasági szakértő; ezek közül egyiket az igénylők, a másikat az a község választja, amelynek határában a ház helyekre kijelölt birtok fekszik. De ez a bizottság a földművelésügyi miniszter intézkedésére másképpen is összeállítható.

A bizottság nyomban köteles a községbe kiszállni, ha az előjáróság kéri. A bizottság a ház helykérelmekből maga mellé választmányt is alakíthat. A bizottság kiszállása ingyenes, tehát sem a vevőket, sem az eladót költségek nem terhelik.

Amikor ez a bizottság a községbe megérkezik, először békés megegyezésre törekszik. Ha ez nem vezetne eredményre, akkor a bizottság az árat megállapítja és az erről felvett jegyzőkönyvet látható helyen 8 napi közszemlére kiteszi, illetve közhírré teszi. Ha a 8 nap elteltével sem a vevők, sem az eladó ellenmondással nem él, akkor a ház helyek kimérése megkezdhető. Azonban ez esetben is, valamint akkor is, ha akár a vevők, vagy az eladó részéről fellebbezés adatott be, fel kell a jegyzőkönyvet terjeszteni a földművelésügyi miniszterhez.

Ha egyezés nem jönne létre, akkor

a vegyes bíróság

határoz. A vegyes bíróság határozata ellen 15 napon belül a királyi Kúriához lehet fellebbezni, mely a vitában vég érvényesen dönt. A királyi Kúria döntése ellen nincs appellata egyik részről sem.

Mikorra kell a házat felépíteni?

Aki ház helyet kap, az köteles két éven belül rajta házat építtetni. Aki ezt önhibáján kívül elmulasztja vagy a kedvezésre méltatlanná válik, attól a ház helyet el lehet venni és érdemesebbnek adni. E felett a földművelésügyi miniszter dönt a birtokrendező bizottság javaslatára alapján.

Eladható-e a ház hely?

Nem. Sem megosztani, sem bérbe, vagy haszonbérbe adni, megterhelni, használatát vagy haszonélvezetét másnak átengedni nem szabad, hacsak kivételes esetekben mindezt a földművelésügyi miniszter meg nem engedi. Tehát ezekben az esetekben ki kell kérni a földművelésügyi miniszter hozzájárulását.

Legközelebbi számunkban, pénteken a kisbirtokokról követendő eljárást ismertetjük részletesen.

— Hirdetmény. Pápa r. t. város adóhivatala értesíti az adózó közönséget, hogy

Pápa r. t. város 1920. évi I., II. oszt. kereseti adó kivétési lajstroma a veszprémi m. kir. pénzügyigazgatóságtól érvényesítve leérkezett. Ezen lajstrom f. hó 11.—19-ig Pápa r. t. város adóhivatalánál közszemlére kitétetik s ez a hivatalos órák alatt mindenki által betekinthező. Az esetleges fellebbezések a veszprémi m. kir. pénzügyigazgatósághoz címezve e hivatalnál is beadhatók. Városi adóhivatal.

LEGŰJABB.

Huszonöt napos fegyverszünet a lengyelek és a bolsevisták között.

Bécs, okt. 8.

A lengyelek és az orosz bolsevisták huszonöt napos fegyverszünetet kötöttek. Kapitulálót tehát a vörös rém. A lengyel hazafiság diadalt ül az örült internacionálé felett.

A bocskorosokkal is tárgyalások folynak.

Budapest, okt. 9.

Mint értesülünk, a román bocskoros gazemberekkel is gazdasági tárgyalások folynak. Ügylátszik, nálunk is az üzlet a fő és az üzlet kedvéért e hamar felejtjük ezeknek a bocskoros zsványoknak gatzeteit. Ugyan, hogyan leszünk képesek szembenézni a megkorbácsolt, végig

kínzott székelyekkel? Uraim, akik ezt a piszkos, véres kezét az üzlet kedvéért elfogadják, nem sokban különböznek a „galicjai” pajeszostól. Egyszer mégis csak számolni kell tetteikért a nemzet előtt.

Megszorították a gabonaszállítást

A közlekedési miniszter, a minisztertanács határozata alapján elrendelte, hogy a gabonaműveket, sőt a belőlük származott örleményeket is, egyik községből a másikba csak szállítási engedéllyel szabad kiszállítani. 10 méter-mázsáig az engedélyt városokban a polgármester, falun a főszolgabíró adja meg. 10 métermázsánál nagyobb mennyiség szállítását a közlekedési minisztertől kell kérni. Az engedély érvényessége kisebb távolságnál 24, nagyobb távolságnál 48 óra.

SZINHÁZ.

Szept. 30. Csütörtök: A Vig özvegy-et ismételték meg.

Okt. 1. Péntek: Herceg Ferenc történelmi színműve, *Ocskay brigadéros* került színre. A hatalmas, történelmi vonatkozásokkal, erős nemzeti érzelmekkel átszótt darab, elsősorban a szereplőkön érezette hatását. Külön-külön kellene minden egyes főszereplővel foglalkozni. Sajna! nincs hozzá terünk. Csak a legteljesebb elismerés hangján emlékezünk meg a két Ocskay-ról — Lugossy, ifj. Szalóky, az előbbi markáns vonásokkal mutatta be az önértében, egyéni hiúságában sérődött s a pártításra is keáz vitez Ocskay Lászlót. Különösen sikerült volt első jelenete. Tizza Ilonával Tariccsoni nagy jelenete megrázta a lelkeket, búcsuja pedig sokak szemébe könnyeket csal. Zsolnay Mancit egyéniségének teljesen megfelelő szerepben a legteljesebb elismeréssel illetjük; csak arra kérjük a direktort, hogy ilyenmő darabokkal és hasonló jó előadásban igyekezzenek a közönség rokonszenvét és elismerését megtartani.

Okt. 2. Szombat: *Cigányszerelm*, Lehár operettje ment telt ház előtt. Az andallóan kedves zenéjű operett már magában annyira jó, hogy a sikert csak a színész rosszakarata vonhatja el tőle. Mi csak a szép öszjátékban s az egyesek kedvteli alakításában gyönyörködhetünk. Zorykát Fenyő Nelly adta; kezdetben nála szokatlan kedveltséggel, de későbbben annál jobban neki melegevedve csillogtatta a vérbeli primadonna talentumát. Sajó szép tenorjában most másodszer gyönyörködhetünk. Ügylátszik első batorításunk csak hasznára van, kezd egyre oltóniasabb lenni nagyobb kvalitásu szerepeiben is. A cigánylegény szerepében nagyon jó volt Buday. Nagyon jók voltak: Polgár, Zsolnay, Tömöry, id. Szalóky s Egyed.

Október 3. Vasárnap: Délután a *Sas-fiókot*, este a *Cigányszerelmet* ismételték.

Október 4. Hétfő: A *betyár kendője* volt ismét soron.

Október 5. Kedd: A régi jó *Heidelbergi diáklel*, a német burschenschaftok vidám, nemes bohémivál telt életéből merített darab került hosszú idő után felújításra. Gyengén, vontatottan ment. Ha a két Szalóky megértéssel és tudással, Tömöry Nusi mély átérzéssel nemestült talentummal nem sietett volna a kedves régi darab megmentésére, a többi szereplő miatt, akár már az első felvonás közepén el-fújhatták volna a finálét.

—nes—

„Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!”

HIREK.

— **Felhívás.** Kérjük az igen tisztelt előfizetőinket, hogy előfizetési díjaikat sziveskedjenek beküldeni, mert lapunkat — legnagyobb sajnálatunkra — tovább nem küldhetjük.

— **Beszámoló Salamonban.** Szűcs Dezso nemzetgyűlési képviselőnk ma délután tartja beszámolóját Salamonban. Utjára elkíséri Waiganf Antal dr. győri képviselő is. A salomniak nagy ünneppel készülnek népszertű képviselőnk fogadására.

— **A Területvédő Liga üdvözlése Pápán.** A Területvédő Liga, a területi integritásért folyó küzdelem országos szervezete, holnap, vasárnap alakítja meg helyi körét Sárváron. Erre az alakulásra a budapesti központ küldöttsége utazik Sárvárra és ez a küldöttség, melyben Luidenberg Herman svéd újságíró is résztvesz, ma, szombaton délután kettőkor utazik át Pápán. Városunk örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy üdvözölje a Területvédő Ligát, mely eredményes küzdelmet folytat a külföldön a magyarság igazáért, ifthon pedig a fajszeretet és nemzeti öntudat erősítésén fáradozik. Az állomáson dr. Uzonyi Kálmán városi tanácsos köszönti a küldöttséget. Kivonul az állami tanítóképző zenekara és énekara is. Az énekkar a híressé vált „Nem! Nem! Soha!” irredenta indulót fogja előadni. Kimegy, természetesen a többi iskola ifjusága is, s remélhetőleg nagyszámu érdeklődő közönség.

— **Halálozás.** A megnyitott sir látása mindenkor lehangolólag hat az érző emberi lélekre; eszünkbe juttatja mulandó voltunkat, hogy el kell válni, itt kell hagyni mindent, ami egykor részünkre kedves és szeretett vala. Ilyen fájó és borongó érzésekkel állotta körül a szerető gyermekek, rokonság és tisztelők nagy serege özv. *Fábián Gyuláné* szül. Nagy Gizella úrnő koporsóját f. hó 4-én a kálváriai temetőben. Az elhunyt úrnő, kiben *Fábián Károly* máv. mérnök, a ker. szoc. párt főtitkára édes anyját gyászolja, városunk legszélesebb rétegeiben általános tiszteletnek s szeretetnek örvendett. Legyen áldott emlékezte!

— **Hárommillió métermázsza csöves tengeri.** Ily nagy mennyiségű tengeri (kukorica) beszoállítására kötelezik a gazdákat. Ez a mennyiség 16 millió métermázsza morzsolt tengerinek felel meg. A vármegyék a közlekedési minisztérium erre vonatkozó utasítását már megkapták.

— **„Gyászmisét inkább, mint ünnepi misét.”** Fischer Colbric kassai püspököt a polgármester felszólította, hogy a Felvidék cseh uralom alá jutásának évfordulóján ünnepléses szentmisét mondjon. A felhívásra a magyarlelkű püspök azt felelte, hogy szivesebben mondana e napon gyászmisét, mint ünnepi misét és Te Deum-ot. Ugyaníly módon utasította el a püspök azt a kívánágot, hogy Kassa cseh kézre jutásának évfordulóján ünnepi szentmisét mondjon.

— **Az Ébredő Magyarok szászlóbontása Zemplémben.** Október 3-án alakult meg Sátoraljaújhelyen az egész Zemplén megyére kiterjedő Ébredő Magyarok Egyesülete. Óriási közönség, lelkes hangulat jellemezte a megalakulást. Ebből az alkalmából oda érkeztek Haller István kultusz miniszter, Szemcsányi György az Ébredő Magyarok Országos Egyesületének elnöke, Kutkafalvy Miklós államtitkár, a város képviselője, Beniczky Ödön volt belügyminiszter és számos képviselő.

— **A svájci keresztény szociálista munkáskongresszus üdvözlése Magyarországnak.** A svájci keresztény szociálista munkáskongresszus elhatározta, hogy megalakítja a keresztény munkásság nemzetközi szervezetét. Walliser Ottó erőlyesen visszautasította azokat a rágalmat, melyeket a magyarországi zsidó szociálisták terjesztettek a külföldön Magyarországról. A kongresszus végeztével, a munkáskongresszus nevében üdvözölték a magyarországi keresztény szociálista munkásságot.

— **Felhívás a gazdáközönséghez.** A Budapesti Közlöny folyó évi szeptember hó 23-iki számában jelent meg a földmivelségi miniszternek az érsi gabona termelésének előmozdítása tárgyában 110801. szám alatt kiadott rendelete, amely a közellátás biztosítása és a szabadforgalom lehetővé tétele érdekében szükségesnek mondja ki azt, hogy a gazdák szántóföldjük legalább egynegyed részén gabonát termeljenek. Amely gazda ezt nem teszi, attól, ha a requirálásra a jövő évben is szükség lenne, a gabona magasabb kulcs szerint fog requiráltni. Mezőgazdasági üzemyanyagot pedig a földmivelségi minisztérium ily gazdák részére egyáltalán nem fog kiutalni. Viszont az a gazda, aki szántóföldjének egynegyed részét meghaladó területen termel őszi gabonát, a jövő évi termésének ezen többletét minden körülmények között szabadforgalomban fogja átértékesíteni.

— **A földmivelségi miniszter a pincfelügyelői teendők elvégzésével a veszprémi kerületben Veszprém székhellyel, Fehér-, Veszprém- és Komárom megyék, valamint Székesfehérvár város területére kiterjedő hatáskörrel Tornaczky Kálmán szőlőszeti és borászati főfelügyelőt bízta meg.**

— **A cukor árának megállapítása.** A cukorrépatermés rendkívül kedvező és ha megfelelő mennyiségű szeniet kapunk, akkor a mi gyáraink cukortermekei sokkal olcsóbbak lesznek, mint a most forgalomban levő külföldi cukoré. A cukor árát a kereskedelemügyi miniszter állapítja meg, aki a jövő héten erre vonatkozólag rendeletet ad ki.

— **Járásí értékesítés.** A pápai járástól igényelt 556 métermázsza buza és rozs, 280 métermázsza tengeriből a 100 holdon felüli birtokokra kivetendő mennyiségre nézve az alispán az egyeztetési tárgyalást Pápán a város háza nagytermében f. hó 14-én d. e. 9 órakor fogja megtartani. Valamennyi pápai járásbeli 100 holdon felüli birtokos saját érdekében jelenjék meg az értekezleten.

— **Anyaghialmaz miatt** több közleményünk — így a püspöki látogatásról szóló referáda közlése — a jövő számra maradt.

— **Keresztény közepostály.** Verebely Géza, a KÉVE igazgatója, a keresztény közepostály nemzetgazdasági megújulásáról tartott előadást, mely alkalommal rámutatott az elmúlt ötven év mulasztásaira, amelyeket a közgazdaság terén márcól-holnapra helyrehozni csak akkor lehet, ha az összes társadalmi osztályokat megnyerjük a gazdasági tevékenységnek. Különösen fontos azonban a földműves népet megnyerni ennek a gondolatnak. A földművesek pappá, jegyzői pályára iparkodnak nevelni fiaikat, most azonban szűkeges volna, hogy mennél több földműves ifju kerüljön a kereskedelmi pályára. Nem felel meg a valóságnak az a vád, hogy a keresztény kurzus alatt gazdasági irányban nem folyik munka, ennek ellenkezőjét bizonyítja, hogy az utolsó évben mintegy harminc keresztény szövetséget és egyéb részvénytársaság alakult, melyek jövője csupán a közönség támogatásától függ.

— **Höhérekkel operálnak a csehek.** A cseh áruló bitangok ugyancsak igénybe veszik höhérait. Wohlschlaeger prágai höhér a törvényesek felszólította, hogy legyen készen segédeivel együtt a Pozsonyba való utazásra. A höhér már el is utazott. — Így biztosítják uralmukat a gazok.

— **A zakkvitel monopolizálása.** A Mezőgazdák Szövetkezete, amely a múlt évben az emlékeztető szénakészítést bonyolította le Svájcba, az idén újabb monopolium élvezetébe jutott. A földművelésügyi miniszter ugyanis az idén rábízta a Svájc felé irányuló zakkvitelt. Arról szeretnénk tudni, hogy a zakkvitel ellenértékét hogyan számolják el. A részvényesek zsebe duzzad majd megint, a termelő pedig nézheti, ha úgy tetszik, a szomorú csillagokat?

— **Fél kg. körte hat korona.** Napnap után érkezik számos árdragító a rendőrség szigorú, de igazságos itéletét, még sem riadnak vissza az árdragításból, s ahol csak alkalom kínálkozik, megszarolják a közönséget. Így legutóbb is egyik környékbeli kofa 6 koronáért árulta a körtének 1/2 kg-ját, de rajta vesztett, mert a körtét elkobozták, őt pedig árdragításért fejelentették.

— **Kath. tanítók országos kongresszusa.** Október hó 26-án a kath. nagygyűlés keretében tartják meg a kath. tanítók országos kongresszusukat Budapesten.

— **Drágább lett a stempli.** Legutóbbi számunkban már megemlékeztünk a bélyegilleték drágulásáról. Tekintve azonban azt, hogy a gazdaközönséget leginkább a marhalevelek ügye, illetve díja érdekli, alább közöljük a fizetendő összegeket: Két évesnél idősebb ló, szarvasmarha vagy bivaly után a levél kiállítás díja 10 korona, kecske és birka után 2 korona, disznó után 5 korona, két évesnél fiatalabb ló, szarvasmarha vagy bivaly után 8 korona a díj. Nyolc korona a díj számár és összvár után bármilyen idejű is. Egy levélre több állatot is fel lehet írni, de akkor is külön minden állat után megfizetendő a fent irt díjak.

— **Károlyi titokzatos eltűnése.** Károlyi Mihály, aki még idejében elmenekült az igazságszolgáltatás órára nézve bizonyára sujtó keze alól és Prágában élvezte a cseh menedék jogot, állítólag eltűnt. A hírből annyi igaz, hogy Károlyi, akinek rengeteg összegű letéje volt csehországi bankokban, igen nagy lábon élt s állandó látogatója volt a prágai éjjeli mulatóhelyeknek úgy, hogy már cseh kebelbarátjai is megszokták titokzatos szereplését. Nerh tűnt ő el a gyászvilág, csak a sok lumpolás egy kicsit megártott neki s most bizonyára valamelyik cseh faluban gyűjt erőt a további lumpolásra.

— **A corki polgármester halála.** Londoni jelentés szerint, az Ir szabadság mozgalma egyik lángelkű vezére, a corki polgármester október 3-án meghalt. Az angol kormány titkolja halálát, mert fél a zavargásoktól.

x **Dr. Fehér Jenő értesít bennünket, hogy ügyvédi irodája Pápan, Széchenyi-tér 2. szám alatt (a színházzal szemben) van.**

— **Tüzifa beszerzése.** A polgármesteri hivatal értesíti az érdekelteket, hogy akik a farkasgyepűli erdőn kitermelt tűzifa beszerzésére engedélyt nyertek, a szállítást csakis *hétfőn, csütörtökön és szombaton* eszközölhetik. Együttal figyelmezteti a fuvarosokat, hogy csakis az erdőőr által megjelölt fát hozhatják, illetve szállíthatják el az utalvány felmutatása mellett. Aki ezen rendelkezéseket megszegi, az ellen bűnvádi eljárást indítanak.

— **Ne menjünk Amerikába.** Az Európában működő amerikai konzulátusok utasítást kaptak, hogy Amerikába szóló utlevelék láttamozásánál sokkal szigorubban járjanak el, mint eddig. A kivándorlók beözönlése következtében mind súlyosabbá válnak a megélhetési és lakásviszonyok Amerikában. A lakásinség már olyan nagy, hogy a házasságkötéseket is megnehezíti. Az amerikai kormány Amerika érdekeinek a sérelmét látja, ezért volt kénytelen a bevándorlást korlátozni.

— **Köszönetnyilvánítás.** Horváth István úr és neje gyermekük születése örömeire 500 K, azaz ötszáz koronát voltak szivesek a Kath. Növédő Egyesületnek adományozni, mely nevesített adományért a leghálásabban köszönetet mond *az Elnökség.*

— **Kiutasítják a magyarországi kommunistákat a Felvidékről.** Ugy látszik a cseheknek is már elég volt a kommunista magyarországi emigránsok népboldogító tanaiból, mert dr. Micsura, a csehek minisztere már október 5-én akarta kézbesíttetni a kommunista vezetőknek a kiutasító végzést. A szocialista képviselők azonban közbeléptek és azzal fenyegették meg a minisztert, hogy általános sztrájkot rendeztetnek a felvidéki munkássággal ha kebelbarátjaikat kiutasítják. A rendeletet azután a miniszter visszavonta, de figyelmeztette a kommunista sajtóhíveket, hogy ne agítájanak, mert ők csak megtűrt elemek a Felvidéken, akik menedékköveget élveznek. Ha pedig tovább is aknamunkát végeznek örült eszméik terjesztésére, minden további figyelmeztetés nélkül kitoloncolják őket. Ebbe az intézkedésbe belenyugodtak a szocialista kép-

viselők is s így a kiutasítás egyelőre elmarad. A cseh kormány fellépésének minden esetre az a hatása meg lesz, hogy a Magyarországból a Felvidékre szökött kommunisták tartózkodni fognak a további igazgatásoktól.

— **Hol lehet átkelni a szerb demarkációs vonalon?** A magyar és szerb hatóságok megegyeztek, hogy a demarkációs vonalat megnyitják a lakosság azon része előtt, amelynek a határon innen, illetve túl van gazdasága. Az át lépésre jogosult személyek részére arcképes igazolványokat állítanak ki. Az átkelés egyelőre Nagyszécsős, Röske, Kamaráserdő, Horgos, Királyhalom és Újszeged területére lett megengedve.

— **Hűtlen cseléd.** Maár János szűcsi plébános feljelentést tett a járásbírósnágnál, hogy Molnár János alacsony lakos fia, aki nála mint cseléd volt alkalmazva, a reábizott 1000 K-val ismeretlen helyre megszökött.

— **Munkaalakalom.** A győri hatósági munkaközvetítő hivatal értesítése szerint, elhelyezést nyertek Győrött: 3 bádogos, 2 cserép- és palafedő, 1 hentes, 1 kerégyártó, 5 lerakómunkás, 4 háziacél, 25 kötőmunkás. Vidéken: 1 asztalos, 1 cipész, 1 kovács, 1 férfi-szabó, 1 háziacél. Foglalkozást keres: 1 borbély, 3 gépész, 3 gépkezelő, 19 gyárimunkás, 1 kéménysopró, 6 lakatos, 1 sütő, 4 szállodai alkalmazott, 1 szijgyártó, 2 vas- és fémmunkás, 1 villanyszerelő, 5 magántisztviselő, 5 kereskedősegéd, 7 szolga, 6 háztartási kiscigitő személyzet, továbbá 7 tanonc ipari munkára. Bővebb felvilágosítást a fahivatal vezetője ad.

Szerkesztő: Dionos Sándor.

Laptulajdonos: Zsifly Sándor.

Pápa, 1920 Főiskolai könyvnyomda.

KOMINEK ANTAL táncintézete

Pápa

Főtér

Az első összgyakorló

VENDÉGÓRA

október hó 10-én, vasárnap délután 5-től 9-ig, azután minden szerda, vasár- és ünnepnap délután 5-től 9-ig. Az őszi szezon alatt csak egy táncantofolyam lesz, mely okt. 7-én, csütörtökön este 8 órakor kezdődött. Értesítem a t. szülőket, hogy október 11-én, hétfőn d. u.

GYERMEKTÁNCURKURZUS

kezdődik kizárólag bábék számára 6—10 éves korig. Tanítási idő délután 4—6 óráig.

Beiratkozni lehet az intézetben egész napon át.

LUDVIG NŐVÉREK divatterme

Pápa, Márton István utca 4. sz. alatt.

Raktáron tartunk a legutolsó divat szerinti *elegáns, modell kalapokat*. Nagy választék *filc és velour kalapokban*.

Úgy női, mint férfi-kalapok *átalakítását és vasalását* saját műhelyünkben 2—3 nap alatt elkészítjük a legdivatosabb formákra. — *Gyászkalapokat* gyorsan és pontosan készítenek.

Kérjük a nagyérdemű közönség szives pártfogását, s maradtunk

kiváló tisztelettel:

LUDVIG NŐVÉREK.

Veutilátorok.

Dinamók.

Kapcsolótáblák.

SOMOGYI JÓZSEF

elektrotechnikai vállalata és műszaki irodája Pápa, Felső hosszu-utca 7. szám.

Villanyszereléseket, átalakításokat s mindenféle, szakmába vágó javításokat eszközölök.

Malmok, gazdaságok villanyvilágításra való berendezését azonnal végrehajtom. Költségvetéseket és rajzokat kidolgozok.

Csengők.

Főző- és fűtőkészülékek.

Házitelefon.